

Klasser ere undtagne; de skulle ikke konkurrere til Alderstillaag. Fordeler man Alderstillaagene paa denne Maade, vil man opnaa at udjævne den uhyggelige Forskjel, der ellers let, især naar man faar en Lov om Præstevalgene, kan blive med Hensyn til Noancement. Bliver en Præst da ogsaa siddende længe i sit første Kald, eller forflyttes han endog slet ikke dervæ, vil han dog ved Alderstillaag nogenlunde faae Erstatning derved, om end ganske vist kun delvis. Der er dernæst i Lovforslagets samme Paragraf, andet Afsnit, Forslag til personlige Tillæg til Præsterne. Dertil skulde der kunne bevilges indtil 50,000 Rd. Det tror jeg er en meget helbig Tanke, at sige, naar man overlader det til Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet at bestemme disse Tillæg; thi at faae dem hvert Aar paa Finantsloven, saa at man derigjennem kunde komme til at belønne de Præster, man til en given Tid synes om, kan paa ingen Maade lade sig gjøre; det er komplet umuligt, thi det vilde bringe Præsterne i en skæv Stilling, og Rigsdagen i en ligesaa skæv Stilling.

Jeg skal ikke yderligere gaa ind paa at omtale Enkeltheder i Lovforslaget; jeg har nævnt flere, som jeg tror ere væsentlige Punkter; men jeg kan ikke finde Anledning til at gaa videre dermed. Smidlertid maa jeg gjøre opmærksom paa, at jeg har savnet et Par vigtige Bestemmelser i Lovforslaget, hvilke ønsket at nævne, da dette Forslag nu i det Hele foreligger til Forhandling. Lovforslaget giver os en Skildring af, hvorledes Lønningsforholdene ville være, naar alle Kald have været vakante og saaledes alle Midler ere inddragne i Statskassen — efter min Mening skulde det ske i en særlig Fond, men det gjør Intet til Sagen her —, men jeg finder ikke nogen Antydning af, hvorledes der vil være at forholde i den meget lange Overgangsperiode, som vil komme tilstede. Kaldenes Indtægter ville jo først være at inddrage, efterhaanden som Embedsledighed indtræder, og inden Loven fuldt kommer i Virksomhed, vil der derved gaa mindst 30 Aar og formodentlig mere. I Begyndelsen vil man kun faae faa Kald inddragne, og Overgangsperioden vil derved blive meget langvarig og af meget stor Betydning. Jeg tror ikke, at der i en Lov som den foreliggende bør saunes enhver Antydning af, hvorledes der i denne Overgangsperiode vil være at forholde, og jeg tror heller ikke, at det er godt, at en saadan Antydning savnes, thi da kommer man til hvert Aar paa Finantsloven at tage nye Bestemmelser, som man maasse ikke let bliver enig om. At der derved i Loven fastlaas et Grundlag i den Henseende, anser jeg for at være af megen Betydning, ja vistnok nødvendigt, men det vilde være meget vanskeligt for nogen Anden end Ministeriet at give de fornødne Antydninger i den Henseende. Det er det ene Punkt, jeg nu har tilladt mig at nævne. Et andet meget vigtigt Punkt er ogsaa det, at det

ikke af Lovforslaget bliver klart, hvor Frederiksberg, Frederiksværk osv., hvad man pleier at kalde Handelspladser, skulle høre hen, om de skulle med ind under Loven eller ikke. — Flere Enkeltheder skal jeg ikke nævne, men jeg skal kun endnu engang vende tilbage til det, hvormed jeg begyndte, at det efter mit Skjøn ikke vil være frugtbart at forhandle Sagen videre i denne Samling, og at det maasse endog kunde være til Ginder for dens Fremme paa en Tid, hvor der isørigt efter Omstændighederne kunde være Grund til at vente at faae den tilendebragt.

Skytte: Jeg maa sige, at det glædede mig at høre den ærede sidste Talers Foredrag; thi det var dog et Bevis paa, at han ikke gjerne vil være med til at slaa Loven ihjel. Han er gaaet rigtignok ikke lidt videre, end jeg havde tænkt mig med Hensyn til Lønningsstillaag, og ogsaa lidt videre, end det er foreslaaet af det før nævnte Medlem i det andet Thing; men dog skulde det glæde mig, om han vilde holde fast ved Lovforslaget, saa at vi kunde sende det til Udvalg og saaledes dog maasse faae Noget ud deraf. Isørigt glemte det ærede Medlem, da han talte om Lønningerne, en væsentlig Ting; han talte kun om Pengelønningen og huffedes ikke paa den frie Bolig med Jord dertil. Jeg tror, at det vil blive ikke saa lidt, naar man tager det med; men det gjorde det ærede Medlem ikke. Jeg skal imidlertid ikke gaa videre ind paa den hele Sag, da jeg jo rigtignok har den Tanke, at der kun er Faa, som vilde følge mig, og ligeledes kun Faa, som vilde følge det ærede Medlem, derved som han kom frem med sit Forslag. Naar dette skete, kunde det dog nok være værd at prøve, hvormange der vilde følge det ærede Medlems Forslag, og det kunde da være ganske interessant at faae det sendt over i det andet Thing. Jeg for mit Bestemmede kunde nok være med til at sende det videre.

Fischer: Jeg vil blot bemærke, at jeg naturligvis ikke har overset, at Præsterne efter Lovforslaget skulle have fri Bolig og Jord, hvorpaa der kan holdes 2 Heste og 4 til 6 Køer. Jeg har ikke omtalt dette, da Alle jo ere enige derved; deri samstemmer jo nemlig baade den ærede Ministers nu i Folkethinget forfæstede Forslag og det her foreliggende. Jeg dvælede kun ved Pengelønningerne, og min Mening var da, at disse skulde gives ved Siden af fri Bolig og Jord, saaledes som ogsaa her foreslaaet; det ærede Medlem har altsaa i saa Henseende misforstaaet mig. Naar det ærede Medlem mente, at der kunde udrettes Noget derved, at jeg prøvede paa at føre mit Lovforslag, eller et Lovforslag, saaledes som jeg havde tænkt mig det, igjennem, saa maa det ærede Medlem have overhørt, hvad jeg sagde i Begyndelsen. Jeg yttrede den Gang, da jeg begyndte mit Foredrag, at efter det Skjøn, jeg